

Výroční zpráva o hospodaření Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity za rok 2020

Předkládá: doc. Mgr. Tomáš Kašparovský, Ph.D., děkan Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity

1. Úvod

Výroční zpráva o hospodaření Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity za rok 2020 je zpracována na základě osnovy vydané Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) pro veřejné vysoké školy a obsahuje textovou a tabulkovou část.

Neinvestiční výnosy Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity (dále jen PřF MU) v roce 2020 činily v součtu za hlavní i doplňkovou činnost 1 409 071 tis Kč oproti 1 537 083 tis. Kč v roce 2019, neinvestiční náklady fakulty za hlavní i doplňkovou činnost byly v roce 2020 1 399 461 tis. Kč oproti 1 528 600 tis. Kč v roce 2019. Hospodářský výsledek fakulty za rok 2020 byl po zdanění 9 610 tis Kč.

Tabulka č. 1 *Přehled nákladů, výnosů a hospodářského výsledku PřF od roku 2010 do roku 2020 (v tis. Kč)*

rok	Výnosy	Náklady	Hospodářský výsledek
2010	934 626	929 312	5 314
2011	882 410	876 900	5 510
2012	987 450	980 485	6 965
2013	1 160 446	1 151 185	9 261
2014	1 138 629	1 134 477	4 154
2015	1 112 971	1 105 395	7 423
2016	1 147 219	1 145 592	1 627
2017	1 201 165	1 195 475	5 690
2018	1 332 575	1 321 559	11 016
2019	1 537 083	1 528 600	8 483
2020	1 409 071	1 399 461	9 610

Institucionální zdroje fakulty (příspěvek na vzdělávací činnost a další dotace z MŠMT a institucionální podpora na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace) tvořily v roce 2020 méně než 43 % celkových finančních zdrojů fakulty. I v roce 2020 byla fakulta velmi úspěšná v získávání externích grantů. PřF MU si i v roce 2020 udržela prioritní postavení v rámci MU v objemu získané institucionální podpory (IP) přidělované Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy na základě zhodnocení dosažených výsledků (asi 36% celkové IP alokované na MU všem fakultám).

Z účelových prostředků poskytnutých fakultě na řešení projektů výzkumu a vývoje od celé řady poskytovatelů poskytuje významný objem finančních prostředků Grantová agentura České republiky (GAČR), která v roce 2020 poskytla fakultě celkem 145,6 mil. Kč. Ostatní vybraní národní poskytovatelé poskytli v roce 2020 fakultě finanční

prostředky řádově ve vyšších jednotkách milionů Kč (Technologická agentura České republiky 16,0 mil. Kč, Ministerstvo zdravotnictví – 19,1 mil. Kč, Ministerstvo zemědělství – 8,4 mil. Kč)

PřF MU byla i v roce 2020 příjemcem finančních prostředků z operačního programu Výzkum, vývoj, vzdělávání (kde zastává roli řídicího orgánu MŠMT). Objem poskytnutých neinvestičních finančních prostředků činil 141,1 mil Kč pro 29 projektů řešených na fakultě.

Na fakultě byly v roce 2020 řešeny 4 projektů velkých infrastruktur (poskytovatel MŠMT) v celkovém objemu 286,5 mil. Kč a 24 projektů programu EU Horizon 2020, jejichž celkový objem poskytnutých neinvestičních finančních prostředků za dobu jejich realizace činí 533,2 mil. Kč.

Podle počtu přepočtených úvazků byla fakulta i v roce 2020 největším zaměstnavatelem na Masarykově univerzitě. Vývoj počtu zaměstnanců od roku 2010 do roku 2020 ukazuje následující tabulka:

Tabulka č. 2: Vývoj přepočteného počtu zaměstnanců PřF od roku 2010 do roku 2020

Rok	Počet zaměstnanců
2010	703
2011	648
2012	648
2013	706
2014	711
2015	722
2016	734
2017	769
2018	805
2019	854
2020	895

Veřejné zakázky malého rozsahu a podlimitní zakázky zadávala fakulta v roce 2020 dle platné legislativy, stavební zakázky, otevřená řízení a jednací řízení bez uveřejnění byly administrovány Odborem veřejných zakázek Rektorátu Masarykovy univerzity.

Fakulta v roce 2020 nakládala s poskytnutými veřejnými prostředky tak, aby v souladu s Pravidly ES/EU pro poskytování veřejné podpory nedošlo k narušení ani k hrozbě narušení hospodářské soutěže.

2. Roční účetní závěrka

Součástí účetní závěrky jsou (jedná se o tabulky v tabulkové části výroční zprávy):

Rozvaha (Tab. 1)

Výkaz zisku a ztráty za fakultu (Tab. 2)

Hospodářský výsledek fakulty je uveden v **Tab. 2 i Tab. 3**, bylo dosaženo kladného hospodářského výsledku ve výši 9 610 tis. Kč (po zdanění).

Přehled o peněžních tocích (Tab. 4) – fakulta celkové peněžní toky (cash flow nesleduje), i pro MU se jedná o nepovinnou přílohu. Cash flow se na fakultě sleduje např. pro samostatné projektové účty.

Výrok auditora – účetní závěrka fakulty nepodléhá samostatnému ověření externího auditora. Interním auditorem jsou každoročně auditovány všechny projekty OP VaVpI i v období udržitelnosti.

3. Analýza výnosů a nákladů

Výnosy fakulty v roce 2020 jsou v následujících tabulkách (jedná se o tabulky v tabulkové části výroční zprávy):

Tab. 5 obsahuje přehled finančních prostředků z veřejných zdrojů (dotace a příspěvky), a to v členění na běžné a kapitálové prostředky. Podrobnější členění je pak uvedeno v následujících tabulkách:

Tab. 5.a – Financování vzdělávací a vědecké, výzkumné, vývojové a inovační, umělecké a další tvůrčí činnosti

Tab. 5.b – Financování výzkumu a vývoje

Tab. 5.c – Financování program reprodukce majetku – tabulka není vyplněna, na fakultě nebyl v roce 2020 realizován žádný projekt ani žádná akce financované z programového financování

Tab. 5.d – Financování programů strukturálních fondů

Další definované výnosy fakulty jsou specifikovány v **Tab. 6** a **Tab. 7**.

Stručný komentář k výnosům fakulty je obsahem úvodní část zprávy.

Náklady fakulty:

Z nákladových položek PřF MU byly v roce 2020 (stejně jako v předchozích letech) nejvýznamnější **osobní náklady** (mzdové náklady a jim odpovídající odvody na zdravotní a sociální pojištění) v celkové výši 571 536 tis. Kč oproti 563 197 tis. v roce 2019, dále podle objemu finančních prostředků následují **jiné ostatní náklady, náklady na spotřebu materiálu, energie a ostatních neskladovatelných dodávek a náklady na služby a cestovné**.

Čerpání mzd. prostředků na fakultě a průměrné mzdy jsou uvedeny v **Tab. 8**.

Vyplacená stipendia jsou uvedena v **Tab. 9** souhrnně, v tabulce 9.a pro Bc. a Mgr. studenty, v tabulce 9.b pro Ph.D. studenty, zdroji pro jejich financování jsou dotace MŠMT (doktorská stipendia), stipendijní fond, projekty specifického výzkumu, institucionální podpora a příspěvek na vzdělávací činnost, případně ostatní zdroje (např. doplňková činnost).

Finanční prostředky týkající se kolejí a menz se na fakultě nevidují, proto **Tab. 10** není vyplněna.

4. Vývoj a konečný stav fondů fakulty

Vývoj a konečný stav finančních fondů fakulty je uveden v Tab. 11 (podrobněji v **Tab. 11.a až 11.g**), jedná se o tabulky v tabulkové části výroční zprávy. Pokud se jedná o priority hospodaření s jednotlivými fondy, užití **Rezervního fondu** se předpokládá zejména pro předfinancování řešených nebo budoucích projektů, **Fond reprodukce**

investičního majetku může být použit pro financování přístrojového vybavení a technického zhodnocení či stavby nebo dostavby budov, *Stipendijní fond* je užíván k výplatě stipendií podle opatření děkana Podmínky stipendijních programů Přírodovědecké fakulty Masarykovy university, *Fond odměn* je používán k výplatě odměn za komercializaci výsledků výzkumné činnosti. *Fond účelově určených prostředků* je tvořen a čerpán v souladu s požadavky zákona o vysokých školách, případně podle pravidel poskytovatelů účelově určených prostředků. *Sociální fond* je tvořen a čerpán v souladu s pravidly MU. *Fond provozních prostředků* je tvořen finančními prostředky, jejichž čerpání se nedá v průběhu roku přesně naplánovat (úspory v energiích, úspory v ostatních provozních nákladech atd.) a v roce 2020 bude použit zejména k *financování udržitelnosti projektů operačních programů*, ke které se PřF MU zavázala, jako zdroj spolufinancování pro projekty OP VVV a pro další rozvoj fakulty a jejích činností.

5. Stav a pohyb majetku a závazků

Stav a pohyb majetku a závazků za rok 2020 byl předmětem provedené inventarizace za rok 2020, údaje za fakultu jsou uvedeny ve Zprávě o inventarizaci majetku a závazků PřF MU za rok 2020.

PřF je dislokována v několika areálech a dalších jednotlivých budovách v Brně.

Areál Kotlářská 2, Brno

Ve vlastnictví MU.

Areál Univerzitního kampusu Bohunice, Kamenice 5

Ve vlastnictví MU. V současné době PřF užívá prostory v 19 pavilonech tohoto areálu, z toho 2 pavilony jsou výukové a 1 administrativní. Výukové pavilony PřF užívá spolu s Lékařskou fakultou MU a Fakultou sportovních studií MU. V administrativním pavilonu, který je sdílený s LF a SUKB, využívá fakulta 4 patro pavilonu.

Budova Tvrdého 12, Brno

Ve vlastnictví MU. V této budově sídlí Ústav fyziky země (jiné pracoviště PřF)

Budova Observatoře Brno, Kraví hora 522/2, 616 00 Brno

Tuto budovu užívaly k výzkumné činnosti Ústav teoretické fyziky a astrofyziky PřF. Observatoř byla v r 2020 prodána Hvězdárně, zisk z prodeje bude investován do rozvoje pozorování.

Pohledávky po lhůtě splatnosti jsou důsledně vymáhány; nakládání s nimi se řídí příslušnými vnitřními normami MU.

6. Závěr

a) Kontrolní činnost, vyhodnocení kontrol z předchozího roku

PřF MU má nastaven vnitřní kontrolní systém v souladu s příslušnou směrnicí MU a vlastní směrnicí k finanční kontrole, cílem kontrolního systému je hospodárné, účelné a efektivní nakládání s finančními prostředky fakulty. Externí audity a kontroly, které

se v průběhu roku uskutečnily na fakultě, eviduje Odbor interního auditu RMU (kontroly jsou evidovány za celou univerzitu). Z vnitřních kontrol prováděných na fakultě jsou pořizovány zápisy, které jsou překládány Odboru interního auditu RMU a ukládány do Kontrolního systému MU (jeden z informačních systémů MU). Výsledky kontrol jsou vyhodnocovány a jsou přijímána opatření tak, aby bylo zajištěno důsledné dodržování právních předpisů a vnitřních předpisů a norem MU i fakulty.

b) Shrnutí, návrh opatření na příští rok

Rok 2020 byl, vzhledem k probíhající epidemii náročný nejen v rámci činností fakulty, ale také v rámci financí. Mnoho aktivit naplánovaných pro běžné činnosti fakulty, stejně jako v projektových záměrech nemohlo být realizováno – výjezdy, praxe, stáže, spolupráce s partnery na jiných institucích a spolupráce s komerčními partnery. S nemožností realizace těchto aktivit nastávaly problémy se změnami aktivit povolených v rámci projektů ale i s vypořádáním roční dotace a převodem nevyčerpaných prostředků do FUP (max. 5%). Přes některé komplikace, i v roce 2020 dosáhla PřF MU výborných výsledků ve vědecké (zejména publikační) činnosti a její zaměstnanci byli i v roce 2020 úspěšní v získávání účelových prostředků na vědu a výzkum. Hospodaření fakulty v roce 2020 je bylo velmi dobré a je i mj. výsledkem decentralizace pravomocí, hospodaření i zodpovědnosti na základní organizační jednotky PřF MU – ústavy.

Pokud jde o oblast fakultní administrativy, je nutné opět zmínit vysokou administrativní náročnost a nejasná pravidla projektů OP VVV, což se projevilo ve fázi jejich přípravy a projevuje i při jejich realizaci. Řešení projektů financovaných Grantovou agenturou České republiky komplikuje spolufinancování těchto projektů.

V roce 2016 přijatá významná novela zákona o vysokých školách uložila fakultě povinnost přijmout nové vnitřní předpisy fakulty (splněno), dále se fakulta podílela na přípravě žádosti o institucionální akreditaci Masarykovy univerzity. Fakulta pokračovala v procesu transformace studijních oborů na studijní programy, rovněž v souladu s požadavky novely zákona o vysokých školách. I tyto úkoly znamenaly zvýšení administrativní náročnosti pro akademiky i fakultní administrativu, zejména v oblasti legislativní, studijní a personální.

Trvalým cílem fakulty je zachovat vysokou úroveň výuky a výzkumu, za tímto účelem fakulta připravuje investiční akce, které mají být realizovány v následujících letech: upgrade a rozšíření výzkumných kapacit v Univerzitním kampusu Bohunice.

I v roce 2021 bude fakulta usilovat o maximální úspěšnost svých zaměstnanců při získávání grantových finančních prostředků a bude své zaměstnance v tomto úsilí podporovat. Postupně se budeme připravovat na nové programové období – NPO, OP JAK, atd.

Fakulta má velký zájem o kvalitní uchazeče o studium, proto v roce 2020 propagovala, a i v budoucnu bude propagovat přírodní vědy a matematiku mezi středoškolskými studenty i širokou veřejností.

V rozvoji a financování výzkumné činnosti je fakulta i nadále limitována narůstající byrokracií zejména při řešení výzkumných projektů, komplikovanými pravidly způsobilosti výdajů, požadavky na spolufinancování i vzrůstající četností kontrolní činnosti ze strany poskytovatelů. Problémem zůstává i dosavadní výše odvodů do centralizovaných nákladů MU – započítávání např. projektu OPVVV. Hlavním problémem zůstává malý podíl institucionálních prostředků (cca 43 %), v porovnání s příjmy fakulty z externích grantových zdrojů (cca 57 %). Pro udržitelný rozvoj fakulty by byl potřebný poměr alespoň 50:50. Budeme pokračovat v hledání

vhodné alokace z univerzitního rozpočtu na fakultu institucionální prostředky v takové výši, aby vyvážily zdroje, které fakulta dokázala získat úspěšným podáváním grantů. Dostatečné institucionální zdroje by řešily i potřeby vyšší odvodů na centralizované náklady. Další naléhavou potřebou v rámci rozvoje fakulty jsou nedostatečné plochy pro rozvoj především výzkumné činnosti. Fakulta má možnost získávat kvalitní odborníky ze zahraničí, kteří by napomohli rozvoji fakulty, nicméně je omezena dostupností ploch pro rozvoj.